

Libris.RO

Respect pentru

CLASICI AI LITERATURII UNIVERSALE

H. C. ANDERSEN

DEGETICA

Editura ASTRO

Cuprins

Degețica.....	3
Cufărul zburător.....	17
Hainele cele noi ale împăratului.....	24
Fetița cu chibriturile.....	30
Crăiasa Zăpezii.....	34
Pantofiorii cei roșii.....	73
Florile micuței Ida.....	81
Povestea unei mame.....	90
Prințesa și bobul de mazăre.....	97
Mica sirenă.....	99
Soldățelul de plumb.....	125
Rătușca cea urâtă.....	131
Porcarul și fata de împărat.....	143
Privighetoarea.....	150

Degețica

A fost odată, demult, o femeie tare săracă. Ea trăia singură și din această cauză își dorea un copil care să-i aline mai târziu bătrânețea.

Într-o zi, pe când se duse în pădure, întâlni o zână și-i spuse ce are pe inimă:

— Îmi doresc tare mult un copilaș, l-aș iubi ca pe ochii din cap, însă nu știu ce trebuie să fac. Mă poți ajuta tu?

— Dorința ți se va îndeplini, îi răspunse zâna. Uite, îți dau un bob de orz, dar nu este un bob obișnuit din cel pe care-l cultivă țăranii. Pune-l la încolțit într-un ghiveci și ai să te minunezi de ce se va întâmpla.

— Îți mulțumesc din suflet, dragă zână, așa voi face, zise femeia, dându-i câțiva galbeni pentru bobul fermecat.

Merse acasă și făcu întocmai cum o sfătui zâna, sădi bobul într-un ghiveci cu pământ. La scurt timp se ivi o floare mare, frumoasă, ce semăna cu o lea, dar cu petalele strânse încă în boboc.

— Vai, ce floare frumoasă! se minună femeia și sărută petalele roșii și galbene.

În acea clipă bobocul de lea se deschise și înăuntru ce să vezi? Pe un scăunel ședea o fetiță mică,

mică de tot și tare drăguță, era numai cât degetul de mică, de aceea îi dădu numele Degețica.

Femeia era foarte fericită acum. Îi făcu leagăn dintr-o coajă de nucă lustruită frumos, pătuț din petale albăstrui de viorele și o înveli cu o păturică din foiță de trandafir. Ziua se juca pe masă, unde femeia îi așeza o farfurie cu apă, înconjurată cu o coroniță de flori. În farfurie plutea o frunză mare de lalea, pe care Degețica putea să stea și să se plimbe de la o margine la alta cu ajutorul a două fire albe de păr de cal, ce-i țineau de vâsle. În timp ce plutea, fetița cânta atât de frumos încât rămâneai uimit de glasul ei dulce și cristalin. Nu te săturai privind-o și ascultând-o!

Dar într-o noapte, pe când Degețica dormea în pătuțul ei din coajă de nucă, o broască mare și urâtă se strecură în odaie printr-o spărtură a ferestrei. Când o văzu pe fetiță, se gândi că tare potrivită ar fi să-i devină soție fiului său. Așa că înșfăcă coaja de nucă cu tot cu fetiță și ieși în grădină.

Broasca cea urâtă locuia împreună cu fiul său pe malul mlăștinios al unui râu mare. Broscoiul era chiar mai urât și mai hidos decât mama lui și când o văzu pe fetița cea drăgălașă orăcăi de bucurie.

— Nu vorbi așa de tare, ai s-o trezești! zise broasca. Ca să nu ne scape, hai s-o ducem în mijlocul apei pe o frunză de nufăr. În vremea asta noi vom pregăti pe fundul bălții o odaie unde vei locui cu ea după nuntă.

Pe acea baltă pluteau multe frunze de nufăr. Broasca-mamă înotă până la cea mai îndepărtată frunză

Libris
și așeză pe ea coaja de nucă în care dormea Degețica.

Trezită dis-de-dimineată, fetița se supără amarnic când văzu că nu mai este la ea acasă. În jur era numai apă și nu putea pleca nicăieri. Broasca, după ce împodobi odaia din fundul bălții cu papură și floricele galbene, veni cu fiul său la pătuțul micuței. Se înclină în fața fetiței și îi spuse:

— El e fiul meu care-ți va fi soț și veți trăi fericiți în mlaștina de lângă râu.

— Oac, oac, orăcăi încântat fiul broaștei.

Apoi luă coaja de nucă, lăsând-o pe fetiță singură pe frunza ei verde. Aceasta, biata de ea, începu să plângă în hohote, gândindu-se la ce soartă o aștepta alături de urâtul broscui. Peștișorii auziseră cuvintele broaștei și ieșiră curioși deasupra apei. O văzură pe Degețica și li se păru atât de dragălașă încât socotiră că e nedrept pentru ea să-l ia de soț pe broscui. Așa că se adunară cu toții în jurul frunzei și cu dințișorii lor tăiară tulpina frunzei de nufăr, lăsând-o să plutească mai departe pe râu. Frunza de nufăr porni în călătorie și o plimbă pe Degețica prin multe locuri frumoase. Păsărelele și sălbăticiunile de pe maluri rămăneau uimite la vederea fetiței și cântau în cor: „ce fetiță dragălașă!“.

Frunza plutea tot înainte, tot mai departe, iar Degețica făcu o adevărată călătorie.

Un fluturaș alb și grațios o văzu și se așeză chiar pe frunză, lângă ea. Nu-și putea lua ochii de la ea, o așa minune de fetiță.

Bucuroasă că a scăpat de broaștele cele urâte,

Degețica își luă cingătoarea, legă un capăt de aripa fluturașului, iar pe celălalt de frunză și astfel plutea mai repede ca niciodată, bucurându-se de razele calde ale soarelui. Dar deodată se ivi în zbor un cărăbuș mare, care, văzând-o cât de frumoasă era, o prinse de mijloc cu unul din piciorușele sale și zbură cu ea într-un copac. În vremea asta frunza de nufăr lunecă mai departe pe apă cu fluturașul care nu se mai putea desprinde de ea.

Pe biata fată o cuprinse spaima și acum plângea după fluturașul alb pe care-l legase de frunză și se gândea că ar putea muri de foame dacă nu se elibera.

Dar cărăbușului nu-i păsa de nimic. El o așeză pe frunza cea mai mare din copac și o servi cu sucul florilor și-i spuse cât e de frumoasă, deși nu seamănă cu o cărăbușă.

În curând toți cărăbușii ce locuiau în acel copac veniră curioși să o vadă. Fetele-cărăbușe deveniră invidioase și răutăcioase:

— Are doar două picioare! Și nici măcar nu are antene!

— Vai, și ce mijloc subțirel are!

— Seamănă cu un om!

— E chiar urâtică, spuseră în cor cărăbușele, deși Degețica era tare frumușică și drăguță.

Văzând că fetița nu era pe placul semenilor săi, cărăbușul se hotărî să-i dea drumul să plece unde dorea. Așa că o dădu jos din copac și o așeză pe frunza unei margarete unde Degețica începu să plângă, tristă, fiindcă nici cărăbușii nu o vor.

Libris
Toată vara ce veni, Degețica o petrecu singură în pădure. Își făcu un pat din iarbă pe care-l așeză la adăpost de ploaie sub o frunză mare de măcriș. Se hrăni cu polen de la flori și bău roua de pe frunze ce o găsea dimineța.

Așa trecu vara și toamna până când veni iarna cea rece și lungă. Păsărelele care o încântaseră până mai ieri cu cântecele lor își luaseră zborul spre țările calde, iar florile și copacii deveniseră ofiliți și goi. Frunza de măcriș sub care se adăpostea de ploaie se uscă și căzu, lăsând în urma ei doar o codiță gălbuie ce abia se mai vedea. Iar Degețicăi acum îi era tare frig, hăinuțele ei i se ponosiseră, și pentru că era o făptură firavă și delicată putea oricând chiar să moară de frig...

Veni ninsoarea peste fetiță, și fiecare fulg de nea care cădea părea ca o lopată de zăpadă aruncată asupra unui om obișnuit, căci ea era doar cât un degețel... Încercă să se învelească cu o frunză uscată, însă aceasta se rupse, iar fetiței îi era din ce în ce mai frig.

Aproape de pădurea în care trăia Degețica se afla un lan de porumb, care fusese cules de mult și nu mai rămăsese decât miriștea uscată și înghețată bocnă. Pentru fetiță acel loc era ca o pădure ce trebuia străbătută, iar ea înainta și tremura de frig!

După mult timp ajunse la adăpostul unui șobolan de câmp care-și construise în mica așezare o bucătărie, o sufragerie și o magazie plină cu porumb.

Sărmana Degețica se așeză în fața ușii șobolanului și cerși niște boabe de porumb, căci era nemâncată de câteva zile.

— Vai, biata de tine, zise șobolanul cel bătrân, care era și o ființă bună la suflet, intră în casa mea, încălzește-te și mănâncă cât poțești!

Șobolanul o privi cu plăcere pe fetiță și o îndrăgi imediat, așa că îi spuse:

— Ești oricând binevenită în casa mea! Poți sta aici toată iarna dacă dorești, însă va trebui să faci curat în odăile mele și să-mi spui povești căci tare mi-e drag să le ascult!

Degețica făcu întocmai cum dori bătrânul și bunul șobolan de câmp și rămase să locuiască alături de ei.

— În curând vom avea un oaspete, zise într-o zi șobolanul. Are să vină un vecin de-al meu care mă vizitează săptămânal. Este mai înstărit ca mine, are o casă mai mare și mai frumoasă ca a mea. Poartă un costum de catifea neagră. Dacă ai accepta să te măriți cu el ai duce-o tare bine! Însă și lui va trebui să-i spui povești frumoase care îi plac nespuse de mult.

Însă pe fetiță nu o încântă deloc această propunere. Degețica nu dorea să-și petreacă restul vieții alături de vecinul șobolanului, care era o cârțiță.

Când sosi în vizită, era într-adevăr îmbrăcat în costum negru de catifea. Așa cum spuse șobolanul, era tare bogat și înțelept, iar casa lui era de douăzeci de ori mai mare decât cea în care trăia acum Degețica. Însă avea un mare cusur: nu iubea soarele și florile, pe care de altfel nu le văzuse vreodată.

Degețica îi cântă multe cântecele frumoase precum „Gărgăriță-riță / Zboară-n poieniță / Încotro tu vei zbura / Acolo va fi casa ta“. Cârțița pe loc se îndrăgosti de

Libris.ro
fetiță, căci tare frumoasă voce avea, dar nu-i spuse nimic deocamdată. eni și cărți

Cârțița tocmai terminase de săpat un tunel lung, pe sub pământ, de la casa lui până la locuința șobolanului și-l invită pe el și Degețica să meargă prin tunel ori de câte ori vor dori să iasă la plimbare. Dar le mai spuse să nu se sperie de pasărea moartă ce zăcea acolo în tunel. Pasărea nu părea moartă de mult timp, avea și pene și cioc, probabil pierise odată cu venirea iernii și fusese îngropată în pământ înainte de a face tunelul.

Cârțița luă în gură o bucată de iască fiindcă aceasta strălucește pe întuneric precum focul și porni înaintea șobolanului și a Degețicăi pentru a le lumina drumul. Ajunși la locul unde zăcea pasărea, cârțița sparse cu botul tavanul tunelului și se făcu o gaură mare ce lăsa lumina să pătrundă.

Degețica observă pe jos o rândunică moartă, cu aripile ei frumoase strânse pe lângă trup, iar cu picioarele și capul ascunse sub pene. Probabil murise de frig.

Degețica se întristă tare rău pentru că ea îndrăgea mult păsărelele. Ele îi cântaseră atât de frumos întreaga vară în pădure... Cârțița lovi fără inimă trupul acela cu piciorul și spuse:

— Acum nu vei mai cânta! Ce cumplit trebuie să fie să te naști pasăre! Bine că nici unul din copii mei nu poate fi pasăre! O pasăre nu face nimic altceva decât să ciripească, iar iarna să moară de frig și foame!

— Dar bine gândești vecine, adăugă șobolanul de câmp. Păsărelele nu au nici un rost. Vara ciripesc, iar

iarna îngheață de frig și mor de foame.

Tristă, Degețica nu scoase un cuvânt. Dar când cei doi se întoarseră cu spatele, ea se aplecă peste rândunică îi sărută ochii închiși și spuse:

— Biata de tine, poate chiar tu ai fost una din acele păsărele care mi-ai cântat atât de dulce și mi-ai făcut vara fericită!

Cârțița astupă gaura de la tunel pe unde pătrundea o rază de lumină și-i conduse acasă pe Degețica și șobolanul de câmp.

Fetița nu dormi toată noaptea cu gândul la biata rândunică ce zăcea în tunel. Așa că se ridică și împleti din fân un covor mare și frumos. Se duse la rândunică și o acoperi bine cu acesta și cu puful florilor de păpădie pe care le luă din camera șobolanului, pentru a-i fi cât mai cald.

— Cu bine, dragă rândunică! Rămâi cu bine pasăre frumoasă, și-ți mulțumesc pentru cântecele minunate ce mi le-ai oferit astă-vară, când totul era verde și soarele strălucea pe cer!.

Apoi fetița se aplecă peste pieptul rândunicii pentru a-și lua la revedere. Spre uimirea ei auzi niște bătăi slabe. Era chiar inima păsării. Nu murise, era doar leșinată, iar acum simțind căldura, își reveni.

Când vine toamna, rândunelele pleacă în țările calde, iar dacă vreuna întârzie, o prinde frigul, îngheață, iar apoi cade ca moartă. Și rămâne acolo până ce o acoperă zăpada.

Degețica noastă se sperie când văzu că rândunica mișcă, pentru că pasărea era cu mult mai mare ca ea.

Libris

Dar prinse curaj și mai aduse niște lână să o învelească. A doua zi veni din nou la ea s-o revadă. Trăia, dar era slăbită. O înveli cu o frunză pe care ea o folosisese drept păturică. Rândunica își deschise ochii o clipă și se uită la fetiță, care avea în mână o iască pentru a-și lumina drumul.

— Mulțumesc, dragă fetiță. M-ai salvat de la moarte. Mă simt mult mai bine de când m-ai îngrijit, iar în curând îmi voi recăpăta puterile și voi putea zbura spre țările calde. Acolo mă așteaptă surorile mele care cred că sunt îngrijorate.

—Vai, dar nu se poate să pleci. Afară este încă frig și totul este înghețat. Rămâi în culcușul tău, iar eu voi avea grijă de tine!

Apoi îi aduse apă într-o frunză pentru că îi era tare sete. Pasărea nu-și mai amintea cum ajunsese în tunel, știa doar că se prăbușise în timp ce zbura.

Rândunica rămase acolo întreaga iarnă, iar Degețica avu mare grijă de ea. Deveniseră prietene bune, iar șobolanului și cârțiței nu le povesti nimic, pentru că știa că cei doi nu iubesc păsările.

Sosi primăvara, iar razele soarelui începură să încălzească pământul. Rândunica și fetița deschiseră gaura din tavanul tunelului. Păsării îi veni vremea să-și ia zborul dorind s-o ia cu ea și pe Degețica.

— Te pot lua pe spatele meu și vom zbura către pădurile verzi. Vei fi din nou fericită și te vei bucura de lumina caldă a soarelui!

— Nu pot face asta, șobolanul se va supăra tare dacă l-aș părăsi.

— Atunci rămâi cu bine fetiță bună, spuse rândunica plecând în zbor spre văzduh.

Cu lacrimi în ochi, Degețica urmări pasărea până nu o mai vază. Îi era dragă și o iubea. Acum se simțea tristă și singură. Nu avea voie să stea afară în lumina și căldura soarelui. Porumbul fusese cultivat pe câmpul în care locuia șobolanul crescă așa de înalt încât pentru fetiță părea o adevărată pădure.

— Degețică, la toamnă te vei mărita! Cârțița, vecinul meu, te-a cerut de soție. Ce noroc pe tine! Trebuie să ne pregătim, din lână și în îți vei face rochia de mireasă.

Fata fu nevoită să se apuce de lucru. Șobolanul angajă patru păianjeni ca să toarcă și să țasă întreaga zi. Cârțița venea la Degețica căreia îi spunea neconținut de nunta ce urma să aibă loc după trecerea verii. Dar ea nu era deloc fericită de ceea ce se pregătea pentru ea. Pe cârțiță nici nu o plăcea, nu dorea să se căsătorească cu cineva pe care nu-l iubea. Și pe deasupra, ea își dorea tare mult să trăiască la lumina soarelui, unde să se bucure de frumusețile naturii, de cerul albastru și de ciripitul dulce al păsărelelor. Zi de zi mergea pe ascuns în afara casei și privea printre știuleții de porumb cerul albastru cu gândul la prietena ei dragă, rândunica. Dar ea, desigur, era acum departe, căci o văzuse cum zburase spre codrul verde.

Veni toamna, iar Degețica avea zestrea pregătită. Șobolanul îi zise:

— Peste patru săptămâni are loc nunta!

Degețica începu să plângă și să-i spună că nu-și